

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRI EGENTLIGA FINLANDS SJUKVÅRDSDISTRIKT

LAUSUNTO

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Dnro (VSSH) 842/2018

LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI CSC –
TIETEEN TIETOTEKNIIKAN KESKUS OY –NIMISESTÄ OSAKEYHTIÖSTÄ
OKM/49/010/2018

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri kiittää tilaisuudesta lausua näkemysensä hallituksen esityksestä CSC-osakeyhtiöstä.

CSC on rooliltaan merkittävä, voittoa tavoittelematon ja osin jopa viranomaistehtäviin rinnastettavia tehtäviä hoitava yhtiö, jonka tehtäviin kuuluu kehittää ja tuottaa tutkimukselle, koulutukselle ja julkihallinnolle korkeatasoisia ICT-palveluita sekä muita tätä sivuavia tehtäviä. CSC on valtion ja korkeakoulujen omistama hankintasäädösten mukainen sidosyksikkö ja erityistehtävayhtiö. Se saa voimassa olevan hankintalain puitteissa harjoittaa liiketoimintaa vain vähäisessä määrin (enintään 5 % tai 500 000 euroa liikevaihdosta). Tämä runsaan vuoden voimassa ollut lainsäädäntö puolittaa aiemmin sallitun 10 % liikevaihdosta enimmäismäärän. Vaikka yhtiö ei ole sidosryhmiensä ulkopuolelle toistaiseksi tätä enempää myynyt, (vuonna 2017 kilpailluille markkinoille suuntautunut myynti oli vajaat 300 000 euroa eli 0,7 % liikevaihdosta), uhkasi nykytilanne tutkimuksen tukipalveluiden myynnin rajoittaminen pahimmillaan mm. kansainvälistä tutkimusyhteistyötä, mikäli lainsäädäntöä ei muuteta siten, että yhtiö pystyisi tuottamaan jatkossakin tarkoituksenmukaisessa määrin palveluja myös muille kuin sen sidosyksiköille.

Esitys mahdollistaisi sen, että CSC kykenisi myös jatkossa täyttämään valtion sille asettaman erityistehtävän tiede-, koulutus- ja kulttuuripolitiikan alueilla. Erityisen tärkeänä oman toimintamme kannalta pidämme sitä, että esityksellä pyritään mahdollistamaan kansallisen tutkimuslaitosverkoston mahdollisuudet yhtenäisiin palveluihin myös kaltaistemme yhteisöjen osalta (yliopistolliset sairaalat), jotka eivät kuulu CSC:n omistajiin. Ei pääsääntöisesti ole järkevää, että Suomen kokoisessa maassa rakennettaisiin päällekkäisiä tutkimuksen edellyttämiä palveluja.

Esityksen mukaan säädettäisiin CSC:tä koskeva erityislaki tiettyjen palvelujen tuottamisen *yksinoikeudesta*, jolloin hankintalain 17 §:n mukaan hankintalakia ei sovellettaisi erityislaissa säädettyyn toimintaan. Laissa säädettäisiin CSC:n tarkoituksesta ja tehtävistä. Yhtiön tehtävänä olisi laissa säädetyksi muun muassa kansallisen tutkimus- ja tietoinfrastruktuurin ja tieteellisen laskennan, datanhallinnan, data-analytiikan kansallisen tutkimusinfrastruktuurin ja siihen liittyvien palveluiden kehittäminen ja ylläpitäminen. Yhtiö mm. kehittäisi ja ylläpitäisi tieteellisen tutkimuksen ja koulutuksen kansallista tietoverkkoa, kansallisen koulutusjärjestelmän sähköisiä tietovarantoja ja rekistereitä sekä kansallisen koulutusjärjestelmän digitalisaatiota ja yhteen toimivuutta edistäviä palveluita. Edellä mainittujen tehtävien osalta yhtiöllä olisi velvollisuus myös osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Lakiin kirjatut tehtävät vastaisivat yhtiön nykyisiä tehtäviä.

Pidämme esitettyjä tehtäviä asianmukaisina. Kuitenkin näemme erityisen tärkeänä, että edellä mainittu *yksinoikeus* ei saa vaarantaa jo olemassa olevien, tutkimustoimintamme kannalta tärkeiden tietovarantojen olemassaoloa, toimintaedellytyksiä ja edelleen kehittämistä. Tämä ei liene myöskään lain tarkoitus, ja tulkitsemme rajauksen koulutuksen tietovarantoihin tarkoittavan, että laki ei koske omaa toimintaamme edustavia tietovarantoja.

Taustamuistiossa todetaan, että ehdotuksella ei olisi vaikutuksia valtion virastojen ja laitosten sekä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen toimintaan. Nämä voisivat hyödyntää CSC:tä nykyiseen tapaan yhtiön vastuulle säädettyjen tehtävien toteuttamisessa. Olemme samaa mieltä, edellyttäen omien järjestelmiemme kehittämisen olevan edelleen lain sallimaa jatkossakin.

Yhteenvetona toteamme, että pidämme lakiesitystä pääosin tervetulleena ja yrityksen asemaa nykyisessä toimintaympäristössä selkeyttävänä. Sen tarkoitusperiä pidämme kannatettavina ja meille tärkeän tutkimustyön edellytyksiä turvaavana. On kuitenkin huomioitava, että lainsäädäntö ei saa vaarantaa tästä hankkeesta itsenäistä, tutkimusta harjoittavien julkioimisteisten yhteisöjen (kuten sairaanhoitopiirien) jo olemassa olevaa, menestyksekkäästi hyödynnettyä tutkimusinfrastruktuuria. Edellä mainittujen tulkintojemme ollessa oikeat, tätäkään riskiä emme pidä reaalisenä.

Turussa 15.11.2018

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPAIIRIN KY

MIKKO PIETILÄ
Mikko Pietilä
johtajaylilääkäri